

ЖОҒАРЫ СЕНІМ ИНДЕКСІ
КАЗАХСТАНЦЫ НАМ ДОВЕРЯЮТ

ЕНПФ КАК ЧАСТЬ СОЦИАЛЬНОЙ
И ЭКОНОМИЧЕСКОЙ
СИСТЕМЫ СТРАНЫ

*интервью Председателя Правления
АО "ЕНПФ" Жаната Курманова*

5
18

БАС РЕДАКТОР / ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

Гүльсара Кенбаева

РЕДАКТОР

Марина Акмаева

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ БОЙЫНША РЕДАКТОР / РЕДАКТОР НА ГОСУДАРСТВЕННОМ ЯЗЫКЕ

Жаппарберген Айбота

ДИЗАЙН, БЕТТЕУ / ДИЗАЙН, ВЕРСТКА

Гузяль Шарипова

МЕНШІК ИЕСІ / СОБСТВЕННИК

“БЖЗҚ” АҚ

АО “ЕНПФ”

Басылым ҚР Инвестициялар
және даму министрлігінде
тіркелді

Тіркеу туралы куәлік
№16048-Ж 23.06.2016 жыл

Журнал поставлен на учет
Министерством по инвестициям
и развитию РК
Свидетельство
№16048-Ж от 23.06.2016

МЕКЕНЖАЙЫ / АДРЕС

Қазақстан Республикасы,
А15Т6М5, Алматы қ.,
Н. Назарбаев даңғ., 223, №247 т.е.б.
тел.: +7 (727) 331-66-99 (5206)

Республика Казахстан,
А15Т6М5, г. Алматы, проспект
Н. Назарбаев, дом 223, н.п. 247
тел.: +7 (727) 331-66-99 (5206)

Журналдың электрондық
нұсқасын www.enpf.kz сайтынан
оқи аласыздар.

Электронную версию журнала
можно прочесть
на сайте www.enpf.kz

Редакцияның алдын ала жазбаша
рұқсатынсыз материалдарды
таратуға тыйым салынады.
Барлық құқықтар қорғалған.

Перепечатка материалов
возможна только с письменного
разрешения редакции.
Все права защищены.

ЭЛЕКТРОНДЫҚ МЕКЕНЖАЙ / ЭЛЕКТРОННЫЙ АДРЕС

g.kenbayeva@enpf.kz

ШЫҒУ МЕРЗІМДІЛІГІ / ПЕРИОДИЧНОСТЬ

жылына 4 рет

4 раза в год

ТАРАЛЫМЫ / ТИРАЖ

4 800 дана

4 800 экземпляров

Журнал “Жарқын”
типографиясында
басылып шықты.

Журнал отпечатан
в типографии
“Жарқын”.

Құрметті Оқырман!

Міне, жарқырап жаз да келді! Демалыс
маусымы басталды! Ал “PRO ЕНПФ”
журналының редакциясы бос
уақытыңызда жинақтаушы зейнетақы
жүйесі және басқа да тақырыптар
бойынша қызықты материалдарды
ұсыну үшін қажырлы еңбек етіп келеді.

Осы нөмірден “БЖЗҚ” АҚ пен
“Қазпошта” АҚ бірлесіп, қандай ортақ
істі жүзеге асырып жатқандығын,
жеке табыс салығы бойынша кімдерге
жеңілдік берілетіндігін біле аласыз.

Бұдан басқа Сіздің назарыңызға
“БЖЗҚ” АҚ Басқарма Төрағасы
Жанат Құрмановтың Қордың қызметі,
міндеттері және алдағы жоспарлары
туралы баяндаған сұхбатын ұсынамыз.

Біз көпбалалы Тоқбаевтар отбасы тура-
лы айтамыз. Отанасы балаларына қан-
дай жеңілдік алатындығы, қандай сенім
артатындығы және қандай зейнетақы
алуға үміттенетіндігі туралы әңгімелейді.

Біз дәстүр бойынша белсенді
зейнеткерлер туралы да әңгімелейміз.

Оларға қарап тұрып, қарттық шақ –
адамның көңіл-күйі емес, бар болғаны
өткен жылдар жиынтығы екендігін
ұғынасың.

Құрметті оқырман, біз Сізге өмірге
деген сүйіспеншілікті жоғалтпай, әркез
жас болып жүре беруіңізге тілектеспіз!

*Құрметпен, “PRO ЕНПФ”
журналының редакциясы*

Дорогой Читатель!

Лето в самом разгаре! Наступила
пора отпусков! Но редакция
журнала “PRO ЕНПФ” продолжает
трудиться, чтобы Вы могли получить
интересную информацию о новостях
накопительной пенсионной системы и
не только.

К примеру, Вы узнаете, что общего
между АО “ЕНПФ и АО “Казпочта”?
Кто может рассчитывать на
возврат льгот по индивидуальному
подходящему налогу?

Вашему вниманию мы представляем
первое в новой должности интервью
Председателя Правления АО “ЕНПФ”
Жаната Курманова о работе Фонда,
его задачах и перспективах.

Вы узнаете о дружной многодетной
семье Токбаевых. Многодетная мама
расскажет, какие получает льготы на
своих детей, каким видит свое будущее
и на какую пенсию рассчитывает.

С особой любовью и трепетом мы,
по традиции, расскажем о наших
активных пенсионерах. Глядя на них,
понимаешь, что старость – это не
состояние человека, а всего лишь
количество прожитых лет.

Мы желаем и Вам, дорогой Читатель,
не терять ВКУСА к ЖИЗНИ и быть
молодым в любом возрасте!

*С уважением,
редакция журнала “PRO ЕНПФ”*

5

ЖАҢАЛЫҚТАР/ НОВОСТИ

Жоғары сенім индексі
Казахстанцы нам
доверяют

6-9

НОВОСТИ

Легко
о сложном

10-11

ЖАҢАЛЫҚТАР

Әріптес
пікірі

12-13

ЖАҢАЛЫҚТАР/ НОВОСТИ

Тамаша тандем
Отличный тандем

14-17

ЖАҢАЛЫҚТАР/ НОВОСТИ

БЖЗҚ ұсталынған
жеке табыс салығын
қайтарады/
Казахстанцам вернут
удержанные налоги

18-23

ИНТЕРВЬЮ

ЕНПФ как часть
социальной и
экономической
системы страны

24-25

E-LEARNING

Зейнетақы есептеу
бойынша қадамдық
нұсқау
Пошаговая
инструкция для
расчета пенсии

26-29

ВАШ КОНСУЛЬТАНТ

30-34

ӨНЕГЕ

Жанұя -
бақыт тірегі

34-36

ӨНЕГЕ

Көпбалалы отбасылар
мен көпбалалы
аналарды әлеуметтік
қорғауға бағытталған
жеңілдіктер

37

LIFE HACKING

Ұтқыр бол - ENPF
ұялы қосымшаны
жүктеп ал!
Стань мобильным -
скачай ENPF!

38-41

ANTIAGE

Счастливей
возраст

42-43

АДРЕСА И КОНТАКТЫ

ЖОҒАРЫ СЕНІМ ИНДЕКСІ КАЗАХСТАНЦЫ НАМ ДОВЕРЯЮТ

Жыл сайынғы тәуелсіз әлеуметтік зерттеу қорытындысы бойынша БЖЗҚ-ға деген сенім деңгейі 10 баллдық шәкілде 6,4 баллға дейін өсті.

По итогам ежегодного независимого социологического исследования уровень доверия к ЕНПФ повысился до 6,4 из 10 баллов.

Зерттеу он баллдық шәкіл бойынша Қазақстанның 14 облысы мен республикалық маңызға ие 3 қаласының тұрғындарына жаппай сауалнамалық сұрақтар қою әдісі негізінде жүргізілді.

Исследования проводились методом массового анкетного опроса населения 14 областей Казахстана и 3 городов республиканского значения по 10-балльной шкале.

Облыстар мен республикалық маңызға ие қалалар тұрғысынан алып қарағанда БЖЗҚ-ға ең көп сенім білдіргендер Алматы (7,41 балл), Жамбыл (7,11) және Қостанай (7,14) облысы мен Алматы қаласының (7,39) тұрғындары болды.

В разрезе областей и городов республиканского значения, наибольшее доверие ЕНПФ оказали респонденты Алма-тинской области (7,41 баллов), города Алматы (7,39), Костанайской (7,14) и Жамбылской (7,11) областей.

Айтпақшы, таң қаларлық жағдай, БЖЗҚ-ға деген сенім деңгейі қала тұрғындарына қарағанда ауыл тұрғындары тарапынан жоғары. Ауыл халқының сенім деңгейінің орташа көрсеткіші – 6,74 балл болса, қала тұрғындарына қатысты көрсеткіш – 6,12 балл.

Кстати, удивительно, но факт - уровень доверия к ЕНПФ со стороны сельских жителей выше аналогичного показателя жителей городов. Средний рейтинг доверия сельчан составляет 6,74 балла, городских жителей – 6,12 баллов.

Тұрғындардың 78,3% еңбек жолы аяқталған соң, қаржылық әл-ауқаттың негізі зейнетақы болады деген пікірмен келіседі. Бұл ретте тұрғындардың көпшілігі (сауалнамаға жауап бергендердің 44,9%) өздерінің қаржылық әл-ауқатының негізгі көзі Қордан төленетін зейнетақы жинақтары болады деген сенімде. Ал сауалнамаға жауап берушілердің 33,4% мемлекеттен төленетін зейнетақыға үміт артады. Бұдан басқа, сауалнамаға қатысушылардың пікіріне сүйенсек, болашақ қаржылық әл-ауқаттың тағы бір үшінші негізі – кәсіпкерлік. Яғни, жауап берушілердің 9,1% өз бизнесіне үміт артады.

Большинство населения, а это 78,3%, разделяют мнение, что основой их финансового благосостояния после окончания трудовой деятельности будет пенсия. При этом большая часть населения (44,9% от общего числа опрошенных) придерживается мнения, что основным источником их финансового благосостояния будут именно пенсионные накопления из ЕНПФ, 33,4% надеются на пенсию от государства. Третьим наиболее популярным источником будущего финансового благосостояния, согласно мнению респондентов, является собственный бизнес, на который полагаются 9,1% от общего числа всех опрошенных.

Уже стало доброй традицией ежегодное проведение интенсивного образовательного курса в Школе финансовой журналистики “Все, что нужно знать о накопительной пенсионной системе Республики Казахстан” для представителей СМИ, студентов факультета журналистики и блогеров.

В этом году АО “ЕНПФ” провел уже четвертую Школу, на этот раз в столице нашей республики городе Нур-Султане. Напомним, что первый образовательный курс прошел еще в 2016 году в Алматы и Астане, второй и третий в Алматы. В будущем Фонд планирует проведение курса Школы

финансовой журналистики в регионах: в Актобе, Караганде, Шымкенте и Усть-Каменогорске.

Не секрет, что зачастую журналистам сложно разобраться в финансовых вопросах, поэтому все, посетившие образовательный курс, в один голос говорили о необходимости такого обучения. Школа финансовой журналистики развивает навыки работы с основными источниками информации о накопительной пенсионной системе для создания качественных информационных и аналитических материалов для печатных, радио, ТВ и онлайн-СМИ. Это уникальная платформа для обмена знаниями и опытом.

Курс сочетает в себе лекции, презентации, мастер-классы, практические занятия. В течение дня у слушателей была возможность задать вопросы непосредственно руководству и сотрудникам ЕНПФ и получить исчерпывающие ответы о формировании пенсионных накоплений.

Модераторами мероприятия выступили заместитель Председателя Правления АО “ЕНПФ” Сауле Егеубаева, управляющий директор, директор филиала в г. Астана Мурат Шарипов, в качестве спикеров директор департамента стратегического развития и актуарных расчетов Камиля Фазылова, директор департамента сопровождения и развития региональной сети Мамиля Мусабеева, директор департамента риск-менеджмента Ләззат Әмірғалиева, заместитель директора департамента организации выплат и информирования Гульмира Кимолаева и другие.

В программе курса были представлены обучающие модули по следующим темам: модели пенсионных систем, особенности казахстанской накопительной пенсионной системы, изменения пенсионного законодательства, планирование и расчет накопительной пенсии, действующие электронные сервисы, инвестиционная деятельность по управлению пенсионными активами, информационная работа АО “ЕНПФ”. Были даны практические советы по работе с информацией в открытых источниках и со сложными финансовыми показателями и статистическими данными. Слушатели курса узнали, как планировать и прогнозировать будущую пенсию при помощи

пенсионного калькулятора на сайте Фонда.

После завершения теоретической части обучения была проведена интерактивная викторина о накопительной пенсионной системе Kahoot.

По окончании курса все участники Школы финансовой журналистики получили сертификаты.

Мәлдір Асқар

“BAQ.KZ” АА бас редакторының орынбасары

“БЖЗҚ” АҚ-тың еліміздегі жинақтаушы зейнетақы жүйесінің қызметіне арналған бір күндік оқу курсы өте нәтижелі өтті деуге болады. Жасыратыны жоқ, бүгінде салалық журналистика енді қалыптасып жатқандықтан, аталған сала бойынша жазылған кей материалда дәрекі қателіктер жіберіліп жатады. Тіпті, кей термин немесе түсінік орынсыз қолданылады. Осы ретте қоғамның қазақ тілді журналистері үшін арнайы ұйымдастырған бұл курс зейнетақы жүйесі туралы қазақ тіліндегі аз ақпарат қорын толықтыруға, кей терминді түсінуге септігін тигізді деуге болады. Ал жинақ, жинақтарды инвестициялау, болжамды зейнетақы көлемін анықтау сынды

тақырыптар бойынша түсініктеме берген спикерлер өз біліктілігімен көзге түсе білді. Олардың арнайы дайындалған слайдтары инфографика ретінде қайта өңдеуге тұрарлықтай дүние болып шыққан.

Жалпы ұйымдастырушыларға алғысым шексіз. Болашақта қазақ тілінде шыққан материалдардағы қателіктерді көрсетіп, “мына ақпарат былай берілуі тиіс еді” деген сипаттағы оқу курсы күтемін. Осы ретте, мысал келтіретін болсам, “дефолт” деген сөзді орыс және қазақ тілді журналистер кез келген жағдайда орынсыз қолдана береді. Алайда валюта бағамының өзгеруіне, жалпы еліміздің экономикасына байланысты бұл сөзді қолдану орынсыз.

Ольга Флинк

и.о. заместителя главного редактора газеты “Вечерняя Астана”

Семинар удивил информационной насыщенностью и лёгкостью подачи. Конечно, не все сразу запомнилось, но к счастью, диктофонная запись позволяет ещё раз прослушать выступления представителей Фонда.

Им отдельная благодарность - вот уж поистине, кто ясно мыслит - ясно излагает. Понравилась и заключительная игра на проверку восприятия информации. Наверное, можно такие опросники проводить после каждой темы. Кстати, темы выбраны правильно - именно то, что больше всего интересует вкладчиков. Полезны были и практические консультации экспертов в кулуарах семинара. Хотелось бы ещё посетить аналогичный семинар с новыми темами. Спасибо огромное!

Всеволод Хван

журналист газеты “ЛИТЕР”

Когда я узнал о том, что в Нур-Султане пройдет “Школа финансовой журналистики” по накопительной пенсионной системе, не раздумывая согласился принять в ней участие. Получил отличный опыт, новые знания и представление о казахстанской пенсионной системе, за что выражаю благодарность АО “ЕНПФ”. Это полезные знания, которые обязательно пригодятся мне в моей деятельности. Считаю, что такие мероприятия нужно и важно проводить – они не только

позволяют разобраться в сути вопроса, но и наладить связь между журналистами и представителями Фонда. Тем более, на сегодняшний день журналист высокого уровня должен быть универсальным и одинаково хорошо разбираться в самых различных областях. Хочу пожелать удачи Школе финансовой журналистики!

Удивило, что к сожалению, не так много моих коллег захотели воспользоваться такой замечательной возможностью - пополнить свои знания. И мое личное пожелание: обучение было интенсивным, и шло один день. Мне показалось, этого мало, и, если в будущем Школа будет идти два или три дня, было бы замечательно.

Салтанат Сәдібекқызы

“Қазақ радиолары” ЖШС-нің редактор-жүргізушісі

2019 жылдың сәуір айында БЖЗҚ “Қаржылық журналистика” мектебінің аясында БАҚ өкілдерімен арнайы оқыту курсы өткізді. Қарқынды оқыту курсына, жинақтаушы зейнетақы жүйесі туралы толық ақпарат беріліп, осы тақырып бойынша қаты-

сушылар қосымша мәліметтермен танысты. Оқыту бағдарламасының негізгі бағыты - журналистер мен блогерлердің кәсіби білімділігін тереңдету болатын. Және бұл мақсат белгілі бір деңгейде “мәресіне жетті” деп айтар едім. Себебі, ақпарат берушілер мен қабылдаушылар арасындағы байланыс кең көлемді сұхбатқа айналды. Жеке өз басым, оқыту кезінде жинақтаушы зейнетақы жүйесінің ерекшеліктері мен оны жоспарлау және есептеуге қатысты білетінімді үстемеледім. Және сол түйгенімді өз тәжірибемде, яғни хабар жасауда пайдаланудамын. Біздің міндет - халықтың өлеуетін көтеруге бағытталған кез-келген жаңалықты жік-жігімен тыңдарманға түсіндіріп, тұшымды жеткізу. Осы мақсатта “Көп деңгейлі зейнетақы жинақтаудың тиімділігі” туралы арнайы радио бағдарламаларын дайындадым. Бұл жолда кәсіби тұрғыда бірлесе әрекет жасау БЖЗҚ-ның да негізгі мақсаттарының бірі болатын. Екі жақты күш біріктірудің арқасында тыңдармандарға, қария шағының зейнетін көру үшін, бүгіннен бастап қамданудың жолдарын түсіндіре алдық деп ойлаймын. Осы мәселені тікелей эфирде көтерген сәттен түйгеніміз, халықтың арасында зейнетақы жүйесі мен оның ертеңгі пайдасын терең түсіне бермейтіндердің саны аз емес екенін аңғардық. Енді осы орайда, тыңдармандармен тікелей байланыс орнату қажет деген пікірдемін. Әрі осы жолда радио журналист ретінде өз үлесімді қосамын деген ойдамын.

Кенжекей Тоқтамұратқызы
“Informburo.kz” порталының репортері

БЖЗҚ қаржы журналистикасы мектебі не берді, не бере алады?

Қазақстандықтар іздеп оқитын тақырыптардың бірі - зейнетақы, зейнет жасы, Қазақстанның зейнетақы жүйесіндегі кез келген өзгерістер. Бұл жүйедегі біраз терминдер, жалпы жаңалықтың негізгі мәні қарапайым халық үшін ғана емес, сол ақпаратты жеткізетін журналистер үшін де кейде түсініксіз.

Журналистердің көбі ақпаратты баспасөз мәтінінен көшіріп, аударып тарата салады, болмаса, Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының өкілдері айтқан баяндаманы тура теріп, беретіні жасырын емес. Осының кесірінен халық білуге тиісті ең маңызды ақпараттар әлі де айтылмай, ашылмай жатыр.

Сондықтан, Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының “БЖЗҚ-ның қаржы журналисти-касы мектебін” ұйымдастыруы - жақсы идея, кез келген редакция құптайтын бастама. Жуырда мен де (*алғаш рет*) осы мектептің бір күндік семинарына қатысып, бұрын білмеген мәліметтермен таныстым.

Не көрдім? Не білдім? Нені білген едім?

Жалпы Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының жалғыз құрылтайшысы және акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі. Яғни, қор көп азаматтардың ойындағыдай, жекеменшік емес. Оның зейнетақы активтерін Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі сенімгерлікпен басқарады. Бұл әрине, журналист ретінде менің білген ақпаратым еді. Бірақ семинарға қатысып, түсінгенім, журналистер бұл мәселені ақпараттарына үнемі қосып отырғаны дұрыс. Яғни, нақты “жекеменшік емес” екенін.

Себебі түсінікті де шығар. Өйткені, халық бұл шешімдердің бәрін қор емес, Үкімет, Ұлттық банк, бірқатар салалық министрліктер қабылдап отырғанын және ақшаның сұрауына ертең осы тараптар жауапты екенін түсінбейді. Семинарға барып, түсінгенім - зейнетақы активтерін инвестициялау мәселелері бойынша Ұлттық банк пен Үкіметтен сұрау керектігін қайталай беру керекпіз.

Ал әлі де толық меңгермегенім - ол әрине, қаржылық операциялардың қалай жүзеге асып, оның қаншалықты маңызды екені және біздегі зейнетақы қорының бірнеше маңызды жаңалықтары.

Мысалы, семинар алдында ғана қазақстандық, тіпті бірқатар шетелдік БАҚ “БЖЗҚ бір айда қазақстандықтардың жинағынан 80,5 млрд теңге жоғалтты” деген ақпарат таратты.

Журналист ретінде және бүгінгі бейнетімнің зейнетін көру үшін мен де осы қорға ай сайын ақша салып отырған азамат ретінде бұл жаңалыққа ызамен қарадым. Семинарда әрине, қойған сұрағымыздың бірі осы болды. Бірақ қор мамандарының берген жауабымен түсінігі қызық болды. Қор кез келген қаржы ұйымы сияқты, пайданы не шығынды бір айдың емес, бір жылдық қорытындымен бағалайды. Яғни, бұл сома жыл басындағы бір айдағы ғана көрсеткіш және ол қалған 11 ай ішінде құбылып, бір өсіп, бір түсіп, жыл соңында ғана нақты есебі шығады. Яғни, ақпараттарда жазылғандай, 80 млрд теңге келмеске кеткен жоқ, қарапайым тілмен түсіндірсек, ол әлі де қор ішінде аунап-қунап жүр.

Семинарды болашақта қалай көргім келеді? (жеке пікірім)

Міне, осындай жәйттерді ескерсек, “Журналистикалық қаржы мектебі” дұрыс ұйымдастырылған. Жылына бір рет емес, тіпті, бірнеше рет өтсе де дұрыс болар еді. Себебі, бір күндік семинар шынын айтқанда, ақпаратты толық түсініп, сіңіруге аздық етеді.

Семинар форматы әдеттегідей: дөңгелек үстелде - қатысушылар, экран алдында - слайд көрсетіп тұрған қор қызметкерлері болды. Бұл формат өзгере ме, жоқ па, білмеймін, бірақ менің жеке пікірім, қаржы тақырыбындағы оқыту семинарлары байсалдырақ болуы керек. Ол қалай?

Ол үшін:

Біріншіден, қатысушыларды мұқият іріктеу керек. Мен қатысқан семинарда

журналистика факультетінің бірінші курс студенттері болды. Әрине, қатыспасын демеймін, бірақ, қаржы журналистикасын былай қойғанда, журналистиканың өзі не екенін енді біліп жатқан, бір де бір ресми шараға қатысып, жаңалық жазып көрмеген бірінші курстың балалары үшін бұл тақырып қызық деп айта аламыз ба? Сондықтан менің пікірім, семинарға қатысатын журналистерді редакция бере салған тізіммен емес, жазған материалдарын зерттеп барып, қабылдау керек. Міне, сонда ғана БЖЗҚ қорының семинарға бөлген қаражаты тиімді жұмсалды деп айта аламыз.

Екіншіден, семинарда ақпарат көп те, талдау аз. Мысалы, семинардың бірінші бөлігінде қор қызметкерлері өздері жауапты саласынан мол ақпарат берді. Шыны керек, жазып, тыңдап, әрең үлгердік. Өйткені, расымен өте қызық әрі керек мәліметтер айтылды.

Үшіншіден, журналистер үшін зейнетақы қоры, жалпы зейнетақы туралы пайдалы әрі қызықты талдау материалдарын жазу жолдары, идеялар айтылса дұрыс болар еді. Әрине, біреуден идея, ақпарат сұраған журналист еріншек. Бірақ ақпарат майданындағы бір журналист қазір күніне кемі 2-3 шараға барады, апта сайын бірнеше адамнан сұхбат алады. Сондықтан келесі семинарларда қор қызметкерлері қазақ баспасөзінде жазылмай жүрген тақырыптар бойынша ойларын айтып, ол тақырыптың зейнеткерлер мен болашақ зейнеткерлерге қандай пайдасы тиетіні туралы пікірлерін жеткізсе құба-құп болар еді.

ТАМАША ТАНДЕМ ОТЛИЧНЫЙ ТАНДЕМ

Шалғайдағы елдімекендердің тұрғындары “БЖЗК” АҚ қызметтерін “Қазпошта” АҚ бөлімшелерінде ала алады.

Еліміздің шалғай орналасқан елдімекендерінің тұрғындары үшін тамаша мүмкіндік пайда болды – енді олар зейнетақы қызметтерін аудан орталығынан шықпай-ақ ала алады. Бұған “БЖЗК” АҚ пен “Қазпошта” АҚ бірлескен жобасы арқасында қол жеткізілді.

Еске сала кетелік, 2018 жылы зейнетақы қызметтерін елдің шет аудандарындағы пошта бөлімшелері арқылы көрсету туралы “БЖЗК” АҚ пен “Қазпошта” АҚ арасында Меморандумға және агент-

Жители отдаленных населенных пунктов могут получать услуги АО “ЕНПФ” в отделениях АО “Казпочта”.

Прекрасная возможность появилась у жителей отдаленных населенных пунктов страны – теперь они смогут получать пенсионные услуги, не выезжая в районные центры. Это стало возможным благодаря совместному проекту АО “ЕНПФ” и АО “Казпочта”.

Меморандум и агентское соглашение об оказании услуг вкладчикам и получателям ЕНПФ в отделениях АО “Казпочта” между двумя структурами были подписаны еще в 2018 году, а

тік келісімге қол қойылған болатын. “Қазпошта” АҚ операторлары арнайы оқыту курсынан өткен соң, 2019 жылдың 22 сәуірінен бастап бұл жоба күшіне енді.

Осылайша экономикалық тұрғыдан белсенді халқының саны 2 мыңнан асатын 94 елдімекеннің тұрғындары зейнетақы қызметтерін ұлттық пошта байланысы операторы арқылы алуға қол жеткізді. Бұл ретте зейнетақы қызметтері ұлттық пошта желісі арқылы Ақтөбе, Алматы, Атырау, Батыс Қазақстан, Жамбыл, Қарағанды, Қызылорда, Қостанай, Маңғыстау, Солтүстік Қазақстан, Түркістан және Шығыс Қазақстан облыстарының елдімекендерінде көрсетіледі.

Елдімекендердің толық тізімін Қор сайтында мына сілтеме бойынша: www.enpf.kz/kz/contacts/regionalnaya-set/ көруге болады.

Атап айтар болсақ, бұл ауылдар мен кенттердің тұрғындары Қазпошта бөлімшелерінде мынадай қызметтерді алады:

- салымшының (алушының) қосымша деректемелерін (жеке басты куәландырушы құжаттың түрі, сериясы, нөмірі, берілген күні, берген мекеме, мекенжайлық деректер және (немесе) электрондық пошта мекенжайы, байланыс телефондары, ЖЗШ-дан зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпарат алу тәсілі) өзгерту/толықтыру туралы өтініш беру;
- хабарлау тәсілін өзгерту (белгілеу) (оның ішінде “БЖЗК” АҚ электрондық форматтағы қызметтеріне қол жеткізу) туралы келісімге қол қою.

Алдағы уақытта “БЖЗК” АҚ жоспарында елдің басқа да өңірлерінің шалғай аудандарын “Қазпошта” АҚ бөлімшелері арқылы зейнетақы қызметімен қамту көзделген.

полноценно заработали, начиная с 22 апреля 2019 года, после того, как были отлажены технические процессы и прошли обучение почтовые операторы.

Теперь жители 94 населенных пунктов с численностью экономически активного населения более 2 тысяч человек могут получать пенсионные услуги через национального оператора почтовой связи.

К предоставлению услуг подключены населенные пункты в Актюбинской, Алматинской, Атырауской, Восточно-Казахстанской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Карагандинской, Кызылординской, Костанайской, Мангистауской, Северо-Казахстанской и Туркестанской областях. Полный список всех населенных пунктов можно посмотреть на сайте Фонда www.enpf.kz/ru/contacts/regionalnaya-set/.

В подразделениях Казпочты жители этих сел и поселков могут получить следующие виды услуг:

- подача заявлений об изменении/дополнении дополнительных реквизитов вкладчика (получателя) (вид, серия, номер, дата, орган выдачи документа, удостоверяющего личность, адресные данные и (или) адрес электронной почты, контактные телефоны, способ получения информации о состоянии пенсионных накоплений на ИПС);
- подписание соглашения об изменении (определении) способа информирования (в том числе для получения доступа к услугам АО “ЕНПФ” в электронном формате).

В планах АО “ЕНПФ” предусмотрено дальнейшее расширение присутствия в регионах через отделения АО “Казпочта”.

ЖТС ИПН

БЖЗҚ ҰСТАЛЫҢҒАН
ЖЕКЕ ТАБЫС САЛЫҒЫН
ҚАЙТАРАДЫ
ВКЛАДЧИКАМ
ВЕРНУТ
УДЕРЖАННЫЕ
НАЛОГИ

БЖЗҚ 2018 жылы зейнетақы төлемдерін алушылардың мүдделерін қорғау мақсатында Салық кодексіне түзетулер енгізу туралы бастама көтерді. Сөйтіп оған 2019 жылы сәуірде Қордан зейнетақы төлемдерін алушылардың кейбір санаттарына жеке табыс салығы бойынша жеңілдіктерді қайтаруға қатысты түзетулер енгізілді.

Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдеріне жеке табыс салығы (ЖТС) салынады.

Егер зейнетақы төлемдерін алушы 2018 жылдың 1 қаңтарына дейін:

- Ұлы Отан соғысына қатысушы және оған теңестірілген адам;
- Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы Кеңестер Одағының ордендері және медальдарымен марапатталған адам;
- 1941 жылғы 22 маусым - 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (*қызмет өткерген*) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы Кеңестер Одағының ордендері және медальдарымен марапатталмаған адам;
- I, II немесе III топтағы мүгедек;
- мүгедек бала;
- мүгедек бала он сегіз жасқа толғанға дейін әрбір осындай мүгедек бала үшін - оның ата-анасының, қорғаншыларының, қамқоршыларының бірі;
- “бала кезінен мүгедек” деген сеппен мүгедек деп танылған адамның өмір бойына әрбір осындай адам үшін

В целях защиты интересов получателей пенсионных выплат ЕНПФ в 2018 году инициировал предложения в Налоговый кодекс, в который в апреле 2019 года были внесены поправки в части возврата льгот по индивидуальному подоходному налогу некоторым категориям получателей пенсионных выплат из ЕНПФ.

В соответствии с налоговым законодательством Республики Казахстан, пенсионные выплаты из ЕНПФ облагаются индивидуальным подоходным налогом (*далее – ИПН*).

До 01.01.2018 г., если получатель пенсионных выплат являлся:

- инвалидом I, II или III группы;
- участником Великой Отечественной войны и приравненным к нему лицом;
- лицом, награжденным орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны;
- лицом, проработавшим (*прослужившим*) не менее шести месяцев с 22 июня 1941 года по 9 мая 1945 года и не награжденным орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны;
- ребенком-инвалидом,
- одним из родителей, опекунов, попечителей ребенка-инвалида – за каждого такого ребенка-инвалида до достижения им восемнадцатилетнего возраста;
- одним из родителей, опекунов, попечителей лица, признанного инвалидом по причине “инвалид с

- оның ата-анасының, қорғаншыларының, қамқоршыларының бірі;

● асырап алынған бала он сегіз жасқа толғанға дейін әрбір осындай адам үшін - бала асырап алушылардың бірі болса, Қазақстан Республикасының “Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы” (*бұдан әрі – Салық кодексі*) Кодексінің ережелеріне сәйкес Қордан берілетін зейнетақы төлемдері түріндегі табыстарына, оның ішінде жерлеуге байланысты біржолғы төлемдерге Салық кодексінде белгіленген шекте жеке табыс салығы салынбады.

2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап Салық кодексінің 2017 жылғы 25 желтоқсандағы № 121-VI редакциясына сәй-кес жоғарыда аталған адамдар мен қосымша санаттағы адамдардың (*жетім балаларды және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды асырап алған ата-аналардың бірі*) табыстарына, Қордан берілетін зейнетақы төлемдеріне және жерлеуге байланысты біржолғы төлемдерге салық шегерімдері ментабысты түзету қолданылмады. Сәйкесінше Қор төлемдеріне 10 пайыз мөлшерінде жеке табыс салығы салынды.

Аталған санаттағы зейнетақы төлемдерін алушылардың мүдделерін қорғау мақсатында БЖЗҚ жеке табыс салығы бойынша жеңілдіктерді қайтару үшін Салық кодексіне түзету енгізу туралы бастама көтерді. Бұл бастамаға мемлекеттік органдар (*Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитеті, Ұлттық экономика министрлігі, Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі*) және депутаттық корпус қолдау көрсетті және ол “Қазақ-

детства”, – за каждое такое лицо в течение его жизни;

● одним из усыновителей (*удочерителей*) – за каждое такое лицо до достижения усыновленным (*удочеренным*) ребенком восемнадцатилетнего возраста, то доход в виде пенсионных выплат из ЕНПФ вышеуказанных лиц согласно положениям Кодекса Республики Казахстан “О налогах и других обязательных платежах в бюджет” (*далее – Налоговый кодекс*), в том числе сумма единовременной выплаты на погребение, не облагались ИПН в пределах, установленных Налоговым кодексом.

С 01.01.2018 г. согласно редакции Налогового кодекса от 25.12.2017 г. № 121-VI, к доходу вышеуказанных лиц, а также дополнительной категории лиц: (*одним из приемных родителей, принявших детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, в приемную семью*), к пенсионным выплатам из ЕНПФ и к единовременной выплате на погребение не применялись налоговые вычеты и корректировка дохода, соответственно выплаты из ЕНПФ облагались ИПН по ставке 10 процентов.

ЕНПФ в целях защиты интересов указанных категорий получателей пенсионных выплат были инициированы предложения в Налоговый кодекс в части возврата льгот по ИПН. Инициативы были поддержаны государственными органами (*КГД МФ, МНЭ, МТСЗН*), депутатским корпусом и утверждены в рамках Закона Республики Казахстан “О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики

стан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бизнес-ортаны дамыту және сауда қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы” Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 2 сәуірдегі № 241-VI Заңы аясында бекітілді.

Бұл Заңның нормалары 2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап орын алатын қатынастарға таратылады. Осыған байланысты табысты түзету немесе салық шегерімін қолдануға және 2018 жылдың 1 қаңтарынан бері ұсталынып келген жеке табыс салығының өтелуіне құқығы бар зейнетақы төлемдерін алушыларға ұсталынып келген жеке табыс салықтары қайтарылады.

2018 жылдың 1 қаңтарынан бері ұсталынып келген жеке табыс салығын қайтару үшін БЖЗҚ-ға мына құжаттарды ұсыну қажет:

- табысты түзету немесе салық шегерімін (*оның ішінде жерлеуге байланысты біржолғы төлемдер*) қолдану туралы өтініш;
- табысты түзету немесе салық шегерімін қолдануды растайтын құжаттардың көшірмелері.

Ұсталынған жеке табыс салығының өтелуіне қатысты құқық зейнетақы төлемдері, оның ішінде жерлеуге байланысты біржолғы төлемдер жүзеге асырылған күннен бастап 5 жыл бойы сақталады.

Айта кетелік, бұл құқық табыстардың басқа түрлері бойынша салық заңнамасында көрсетілген шекте табысты түзету немесе салық шегерімін пайдаланбаған жоғарыда аталған тұлғаларға таратылады.

Казахстан по вопросам развития бизнес-среды и регулирования торговой деятельности” от 02.04.2019 г. № 241-VI.

Действие норм данного Закона распространяется на отношения, возникшие с 01.01.2018 г.

В этой связи, получателям пенсионных выплат, имеющим право на применение корректировки дохода или налогового вычета и право на возмещение удержанного с 01.01.2018 г. ИПН, будет произведен перерасчет и возврат удержанного ИПН.

Для возврата удержанного с 01.01.2018 г. ИПН необходимо представить в ЕНПФ:

- заявление на применение корректировки дохода или налогового вычета (*в т.ч. при единовременной выплате на погребение*);
- копии документов, подтверждающих право на применение корректировки дохода или налогового вычета.

Право на возмещение удержанного ИПН сохраняется за получателем в течение 5 лет после даты осуществленной пенсионной выплаты, в т.ч. единовременной выплаты на погребение.

Обращаем внимание, что данное право распространяется на вышеуказанных лиц, не воспользовавшихся корректировкой дохода или налоговым вычетом в пределах, установленных налоговым законодательством, по другим видам доходов.

ЕНПФ КАК ЧАСТЬ СОЦИАЛЬНОЙ И ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ СТРАНЫ

В апреле 2019 года Председателем Правления АО «ЕНПФ» был назначен Жанат Курманов. Новый руководитель ответил на вопросы редакции о работе Фонда, его задачах и перспективах.

– Жанат Бостанович, исходя из Вашего многолетнего опыта работы в “пенсионке”, видите ли принципиальные отличия управления ЕНПФ и ГНПФ, который Вы в свое время возглавляли?

– Глобальных отличий нет, поскольку базовые принципы накопительной пенсионной системы не изменились. Основной принцип – формирование долгосрочных персональных сбережений для обеспечения пенсионным доходом граждан по достижению ими нетрудоспособности по возрасту. Эти накопления являются собственностью вкладчиков и получателей, их сохранность гарантируется государством с учетом инфляции.

Но есть ряд отличий. ГНПФ самостоятельно управлял пенсионными активами, в ЕНПФ ими управляет Нацбанк. ГНПФ работал в конкурентной среде с частными пенсионными фондами, его пенсионные активы в основном формировались за счет ОПВ работников, в то время как в ЕНПФ часть активов составляют обязательные профессиональные пенсионные взносы работодателей. Есть отличия и в обслуживании вкладчиков: в ЕНПФ основные услуги и коммуникации с населением проис-

ходят дистанционно, через современные каналы связи и технологии.

Если пенсионные активы ГНПФ перед объединением составляли менее триллиона тенге, то сразу после объединения пенсионные активы ЕНПФ составили 3,96 трлн тенге, а сейчас превысили 9,8 трлн тенге. При самостоятельном управлении активами ГНПФ особое внимание уделял качеству инвестпортфеля, и велась консервативная политика, направленная, в первую очередь, на сохранность пенсионных сбережений и снижение рисков потерь. Национальный банк при управлении пенсионными и собственными активами ЕНПФ также строго при-

держивается принципов сохранности и сбалансированного подхода к инвестированию с учетом доходности и риска. За счет более развитого рынка инвестиционных инструментов и эффекта масштаба возможности для эффективного инвестирования и диверсификации портфеля ЕНПФ значительно выросли.

Если сравнивать ЕНПФ и частные НПФ в целом, то несомненным плюсом в пользу ЕНПФ является общее системное сокращение административных расходов. На законодательном уровне вдвое снижен максимальный размер комиссионного вознаграждения: от инвестдохода - с 15 до 7,5%; а от пенсионных активов

- с 0,05 до 0,025% в месяц. Ежегодно комиссионное вознаграждение ЕНПФ продолжает снижаться. В результате всей проводимой Фондом работы фактическое комиссионное вознаграждение на 2019 год составляет: 5% от суммы инвестдохода; 0,015% в месяц от пенсионных активов. Иными словами, комиссионное вознаграждение ЕНПФ от инвестдохода стало меньше на 33% от предельной величины и от пенсионных активов - на 40%.

– Жанат Бостанович, Фонд подвел итоги прошлого года. Как Вы оцениваете показатели ЕНПФ?

– По состоянию на 1 января 2019 года пенсионные активы превысили 9,37 трлн тенге. Согласно предварительным данным Комитета по статистике Министерства национальной экономики, отношение объема пенсионных накоплений к ВВП по итогам года составило 15,95% (в 2017 г. – 14,65%). В 2018 году впервые годовой прирост накоплений за счет полученного чистого инвестдохода (917,1 млрд тенге) превысил прирост за счет поступления пенсионных взносов (848,6 млрд тенге).

Накопления в ЕНПФ играют важную роль в экономике страны – более 70% пенсионных активов инвестировано на внутреннем рынке. Что касается инвеступравления, то, как и во всем мире, в результате рыночной оценки, одни инструменты в портфеле приносят прибыль, некоторые – убыток. Но в целом

итоговый инвестдоход ЕНПФ за все годы - положительный. Так, с 2015 по 2018 год накопленная положительная реальная доходность (т.е. за вычетом накопленной инфляции) составила 8,43%.

Конечно, есть проблемы, связанные с тем, что средний уровень пенсионных накоплений пока невысок - в среднем на одном ИПС вкладчика они составляют порядка 1 млн тенге. В ЕНПФ по обязательным пенсионным взносам (ОПВ) открыто 9,6 млн счетов. Из них владельцами 0,6 млн ИПС являются получатели - лица, достигшие пенсионного возраста или подавшие заявление на досрочную выплату. Еще около 0,1 млн ИПС приходится на женщин, находящихся в отпуске по уходу за ребенком более года. На оставшиеся 6,4 млн счетов в прошлом году поступил хотя бы 1 пенсионный взнос. Таким образом, доля активных вкладчиков составляет 72%. Около трети вкладчиков в 2018 году не сделали ни одного взноса, а регулярность отчислений активных вкладчиков в среднем составила 8 из 12 возможных взносов. Многие вкладчики в сфере МСБ уплачивают ОПВ лишь с минимальной зарплаты. Все эти факторы сказываются на текущей величине средних накоплений.

Но мы видим и таких вкладчиков, на счета которых регулярно поступают взносы, и их накопления составляют по 10 и более млн тенге. Есть в ЕНПФ пенсионеры, которые уже сегодня получают из Фонда ежемесячно до 300

тысяч тенге за счет своих накоплений. Большую роль играет понимание значимости наличия пенсионных сбережений. Особенно это актуально для поколений, рожденных после 1970-х годов, поскольку они не смогут претендовать на государственную трудовую пенсию ввиду отсутствия стажа работы до 1 января 1998 года.

В 2017 году была утверждена корпоративная стратегия развития ЕНПФ на 2017-2021 годы. Одной из главных ее целей является формирование культуры планирования пенсионных накоплений населением. Мы ведем информационно-разъяснительную работу, направленную на повышение финансово-правовой грамотности населения и укрепление доверия к накопительной пенсионной системе. Уже есть положительные результаты работы: за 2 года доля активных вкладчиков выросла с 67,5% до 72%; доля населения, обладающая базовыми знаниями о ИПС, увеличилась с 58,2% до 60,2%.

– В свое время частные НПФ грешили аффилированностью с материнскими компаниями (чаще всего банками). Эти игры вкупе с неграмотными или ошибочными инвестиционными стратегиями вели к серьезным финансовым потерям. Сегодня звучат обвинения другого рода: ЕНПФ, активами которого управляет Нацбанк, фактически кредитует гос- и нацкомпании с сохранением высокого риска невозврата “народных накоплений на старость”. Насколько обос-

нованы эти утверждения и опасения, насколько велики риски?

– В соответствии с инвестдекларацией, при управлении пенсионными активами Национальный банк, как доверительный управляющий, придерживается умеренно-консервативного подхода. Более 74% портфеля пенсионных активов (с учетом оценок рейтинговых агентств по национальным и международным шкалам) инвестированы в ценные бумаги эмитентов с рейтингами “AAA” до “BBB-”. Это преимущественно государственные ценные бумаги РК, ГЦБ иностранных государств, ценные бумаги международных финансовых организаций, эмитентов квазигосударственного сектора РК и иностранных государств.

При соблюдении умеренно-консервативной стратегии инвестирования, наличие высокого удельного веса ГЦБ в инвестпортфеле является общераспространенной практикой. Согласно Обзору инвестиционного регулирования пенсионных активов за 2018 год, предоставленному ОЭСР, лимит по долговым ценным бумагам правительства в инвестпортфелях фондов Австрии, Канады и Норвегии составляет 100%.

В целом, учитывая участие государства в капитале национальных и иных квазигосударственных компаний, уровень риска “невозвратности” таких инвестиций сводится к минимуму. За период существования ИПС в Казахстане случаев невозврата средств от

таких инвестиций в гос- и квазигосударственный сектор не отмечалось.

Также отмечу, что в соответствии со статьей 5 Закона “О пенсионном обеспечении в РК”, государство гарантирует получателям сохранность обязательных видов пенсионных взносов в размере фактически внесенных сумм с учетом уровня инфляции на момент получения права на пенсионные выплаты. Это говорит о том, что накопления вкладчиков надежно защищены, вне зависимости от того, как будут развиваться события на финансовых рынках и складываться ситуация с инвестиционным доходом.

– Какой должна быть в идеале накопительная пенсионная система?

– В мире сложились две основные модели пенсионного обеспечения – распределительная и накопительная.

типам, поскольку распределительная пенсионная система может быть успешной только в случае, если демографическая ситуация в государстве складывается в соотношении примерно 4 работающих к 1 пенсионеру. Однако с ростом продолжительности жизни и снижением рождаемости это соотношение во многих странах не может быть обеспечено сейчас и в перспективе.

Условием успешности накопительной системы является как можно более полный охват ею занятого населения, достаточность пенсионных накоплений, которая достигается в результате регулярных и полных взносов на индивидуальные пенсионные счета. В Казахстане расширение охвата населения накопительной системой с учетом постепенного “сворачивания” солидарной трудовой пенсии имеет большую актуальность. Однако зависит от очень многих факторов. Таких

“Идеальной, универсальной модели не существует, поскольку пенсионная система – это часть социальной и экономической системы каждой страны. Она зависит от истории формирования, структуры и уровня развития экономики и общества в целом.”

Но идеальной, универсальной модели не существует, поскольку пенсионная система – это часть социальной и экономической системы каждой страны. Она зависит от истории формирования, структуры и уровня развития экономики и общества в целом. Все больше стран переходят к накопительному или смешанному

как, экономическая и демографическая ситуация в стране, уровень формализованных (нетеневых) доходов, структура и уровень занятости трудоспособного населения, развитие рынка инвестиций. ЕНПФ в пределах своей компетенции участвует в выработке предложений по расширению охвата населения НПС и их реа-

лизации при работе с вкладчиками. ЕНПФ старается не только вовлекать новых участников, но и работает над повышением активности по уплате взносов уже существующих вкладчиков. Фонд ведет целевую разъяснительную работу с вкладчиками-владельцами неактивных, так называемых “спящих”, счетов. И уже есть результаты: неактивные ранее счета пополнились более чем на 2,4 млрд тенге.

– Какие цели вы ставите на текущий год по оптимизации работы самого Фонда?

– В целом организационная структура, штат, выстроенные бизнес-процессы ЕНПФ соответствуют стратегии, текущим задачам и требованиям к деятельности Фонда.

В рамках работы по повышению доступности пенсионных услуг в этом году будет продолжено развитие электронных сервисов ЕНПФ. Уже летом планируется сделать электронные услуги доступными не только через корпоративный сайт и терминалы самообслуживания, размещенные в операционных отделениях, но и через мобильное приложение ЕНПФ.

В апреле началось оказание трансфер-агентских услуг через 94 подразделения АО “Казпочта” в тех населенных пунктах, где отсутствуют офисы ЕНПФ. Тем самым увеличено территориальное присутствие Фонда по республике на 43,7%. Планируется развитие “мобильных офисов”

ЕНПФ для выездного обслуживания населения на базе специализированного автотранспорта со всем необходимым оборудованием для обслуживания в областях. Пилотный проект запущен в прошлом году в Атырауской, Костанайской и Алматинской областях. Есть уже положительные отзывы и результаты.

С 1 января 2020 года вводится новый условно-накопительный компонент системы – обязательные пенсионные взносы работодателя (ОПВР). И, начиная со следующего года, все работодатели станут уплачивать в пользу своих работников взносы в размере 5% от их месячного дохода. В ближайшее время мы ожидаем утверждение соответствующих нормативных правовых актов НБ РК и правительства по осуществлению взносов и организации выплат за счет ОПВР. После этого ЕНПФ сможет скорректировать бизнес-процессы, подготовить системы для ведения отдельного персонифицированного учета, провести информационную работу.

ЕНПФ также проводит работу по подготовке к реализации других нововведений – передаче пенсионных активов частным управляющим компаниям с закреплением права выбора за вкладчиками. Это потребует учета пенсионных накоплений в привязке к инвестиционным портфелям. После принятия соответствующих изменений в законодательство ЕНПФ будет готов рассказать об этом подробнее.

ЗЕЙНЕТАҚЫНЫ ЕСЕПТЕУ БОЙЫНША ҚАДАМДЫҚ НҰСҚАУ

ПОШАГОВАЯ ИНСТРУКЦИЯ ДЛЯ РАСЧЕТА ПЕНСИИ

1

www.enpf.kz сайтына кіріңіз

Зайдите на сайт www.enpf.kz

www.enpf.kz

Егер Сіз калькуляторға Жеке кабинет арқылы кіретін болсаңыз, нысандар автоматты түрде толтырылып, зейнетақы төлемдері анағұрлым дәл есептеледі.

Если вы заходите в калькулятор через Личный кабинет, поля заполняются автоматически и расчет производится более точно.

“ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ” бөлімінде “Зейнетақы калькуляторы” деген нысанды басыңыз.

В разделе “ЭЛЕКТРОННЫЕ СЕРВИСЫ” найдите вкладку “Пенсионный калькулятор”.

Мұнда калькулятордың үш түрі бар:

“АҒЫМДАҒЫ...” – сол арқылы таяу жылдары зейнетке шығатындарға жинақтары есебінен берілетін төлемдердің мөлшерін есептеуге болады. Ал жинақтар жарналардың міндетті түрлері есебінен қалыптасады.

“БОЛЖАМДЫҚ...” – сол арқылы кезкелген адамның болашақ зейнетақысының мөлшерін есептеп, оның неден құралатындығын және табыстылық пен инфляция өзгерсе қандай болатындығын білуге болады.

“ЖИНАҚТАРДЫ ӨСК-ГЕ АУДАРУ” – сол арқылы өмірді сақтандырушы компаниямен зейнетақы аннуитеті шартын жасасу үшін зейнетақы жинақтарының ең төменгі жеткілікті сомасы есептеледі.

Калькулятор представлен в трех видах:

“ТЕКУЩИЙ” – это калькулятор, с помощью которого могут рассчитать размер выплаты пенсионных накоплений, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов те, кто выходит на пенсию в ближайший год.

“ПРОГНОЗНЫЙ” не просто рассчитает предположительный размер будущей пенсии, но и покажет, из чего она складывается и какой может быть при различных сценариях доходности и инфляции.

“ПЕРЕВОД НАКОПЛЕНИЙ В КСЖ” служит для расчета минимально достаточной суммы пенсионных накоплений для заключения договора пенсионного аннуитета с компанией по страхованию жизни.

Тиісті жолдарға: туған күн, жыныс, еңбек өтілі, жинақтаушы зейнетақы жүйесіне қатысу өтілі, жинақтардың ағымдағы сомасы және жалақы мөлшері туралы мәліметті енгізіңіз.

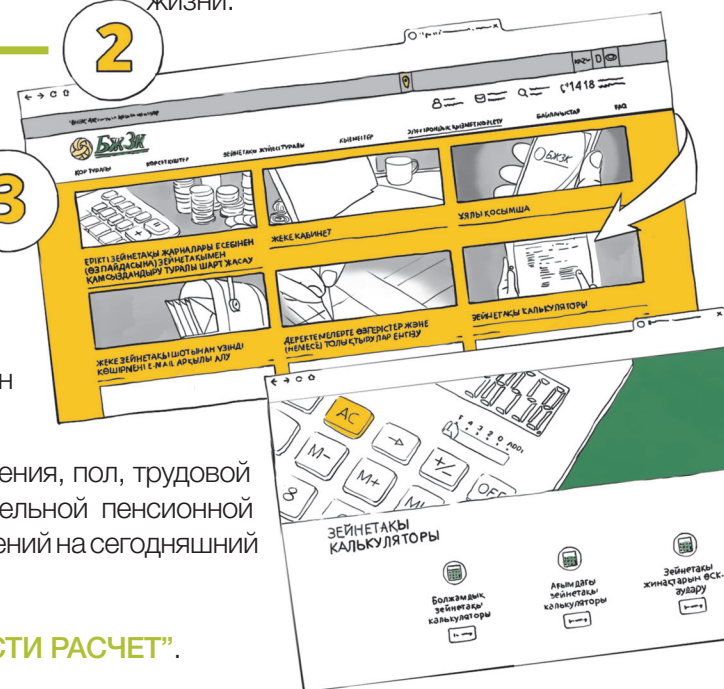
Соңында “ЕСЕПТЕУ” түймешігін басасыз.

Заполните все поля: дату рождения, пол, трудовой стаж, стаж участия в накопительной пенсионной системе, введите сумму накоплений на сегодняшний день и заработную плату.

Нажать на кнопку “ПРОИЗВЕСТИ РАСЧЕТ”.

2

3

**Я собираюсь
выехать на ПМЖ.
Каков механизм
и гарантии того,
что я получу
свои пенсионные
накопления и где
они прописаны?**

Согласно положениям статей 31-33 Закона Республики Казахстан “О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан” (далее – Закон) право на пенсионные выплаты из ЕНПФ в связи с выездом на постоянное место жительства за пределы Республики Казахстан (далее – ПМЖ за пределы РК):

1. за счет обязательных пенсионных взносов (далее – ОПВ) и обязательных профессиональных пенсионных взносов (далее – ОППВ) имеют выехавшие на ПМЖ за пределы РК иностранцы и лица без гражданства, имеющие пенсионные накопления в ЕНПФ, представившие документы, определенные законодательством Республики Казахстан, подтверждающие факт выезда;
2. за счет добровольных пенсионных взносов (далее – ДПВ) имеют выезжающие или выехавшие на ПМЖ за пределы РК иностранцы и лица без гражданства, имеющие пенсионные накопления в ЕНПФ и представившие документы, определенные законодательством Республики Казахстан, подтверждающие намерение или факт выезда.

Порядок осуществления пенсионных выплат за счет ОПВ и ОППВ в соответствии с подпунктом 2 пункта 9 статьи 34 Закона устанавливается Правительством Республики Казахстан.

В части пенсионных накоплений, сформированных за счет ОПВ и ОППВ, указанный порядок, требования, а также перечень необходимых документов определены Правилами осуществления пенсионных выплат из пенсионных накоплений, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов из единого накопительного пенсионного фонда, утвержденными постановлением Правительства Республики Казахстан от 02.10.2013 г. № 1042 (далее – Правила). Порядок осуществления пенсионных выплат за счет ДПВ в соответствии с пунктом 4 статьи 27

Нина Петухова
– начальник отдела методологии выплат
Департамента организации выплат
и информирования АО “ЕНПФ”

Закона определяется по соглашению получателя пенсионных выплат и ЕНПФ. При этом требования, а также перечень документов, необходимый для осуществления пенсионных выплат за счет ДПВ, определен Пенсионными правилами АО “ЕНПФ” (по учету добровольных пенсионных взносов), утвержденными протоколом Правления АО “ЕНПФ” от 26.06.2017г. № 28 (далее – Пенсионные правила)

(размещены на корпоративном веб-сайте ЕНПФ по адресу www.enpf.kz).

Так, пунктом 28 Пенсионных правил установлено, что иностранцы и лица без гражданства, являющиеся получателями пенсионных выплат за счет ДПВ, выезжающие на ПМЖ за пределы РК, при личном обращении в обязательном порядке представляют в ЕНПФ:

1. заявление о назначении пенсионных выплат по форме, утвержденной внутренним документом ЕНПФ (*далее – заявление*);
2. копию заграничного паспорта либо удостоверения лица без гражданства и оригинал для сверки;
3. сведения о банковском счете получателя.

Пунктом 8 Правил и пунктом 29 Пенсионных правил определено, что иностранцы и лица без гражданства, имеющие пенсионные накопления за счет ОПВ, ОППВ и ДПВ, выехавшие на ПМЖ за пределы РК, при личном обращении в обязательном порядке представляют в ЕНПФ:

1. заявление;
2. копию заграничного паспорта и оригинал для сверки, если иное не предусмотрено международными договорами, ратифицированными Республикой Казахстан;
3. сведения о банковском счете получателя.

При получении вышеуказанных документов ЕНПФ запрашивает сведения из информационных систем государственных органов Республики Казахстан о наличии у обратившегося иностранца или лица без гражданства удостоверения личности гражданина Республики Казахстан либо вида на жительство иностранца в Республике Казахстан, либо удостоверения лица без гражданства, выданного уполномоченным органом Республики Казахстан, и его действительности.

В случае получения сведений о недействительности удостоверения личности гражданина Республики Казахстан либо вида на жительство иностранца в Республике Казахстан, либо удостоверения лица без гражданства, выданного уполномоченным органом Республики Казахстан, в связи с выездом на ПМЖ за пределы РК обратившегося иностранца или лица без гражданства либо аннулированием иностранцу или лицу без гражданства разрешения на постоянное проживание в Республике Казахстан, ЕНПФ осуществляет пенсионную выплату в течение десяти рабочих дней со дня приема либо поступления в ЕНПФ вышеуказанных документов.

В случаях получения сведений о наличии и действительности удостоверения личности гражданина Республики Казахстан либо вида на жительство иностранца в Республике Казахстан, либо удостоверения лица без гражданства, выданного уполномоченным органом Республики Казахстан, а также отсутствия сведений о выезде на ПМЖ за пределы РК обратившегося иностранца или лица без гражданства, ЕНПФ отказывает в приеме заявления в день обращения с вручением расписки об отказе в приеме документов по форме, определяемой внутренними документами ЕНПФ, либо в исполнении заявления путем направления уведомления в течение десяти рабочих дней с момента получения вышеуказанных документов с указанием причины отказа.

Обращаем внимание, что ЕНПФ при рассмотрении заявлений в связи с выездом на ПМЖ за пределы РК руководствуется сведениями о статусах документов, удостоверяющих личность, ранее выданных уполномоченными органами Республики Казахстан, включая сведения об оформлении разрешения на выезд на ПМЖ за пределы РК в установленном порядке, имеющиеся в Государственной базе данных “Физические лица” Министерства юстиции Республики Казахстан (*ГБД ФЛ*), которая обеспечивает информационные системы государственных органов актуальными сведениями о физических лицах. При этом поставщиком указанных сведений в ГБД ФЛ является Министерство внутренних дел Республики Казахстан (*МВД РК*).

В соответствии с письмом Комитета миграционной службы МВД РК от 16.01.2018 г. № 8-8-3-34/8-20409 (*размещен на сайте ЕНПФ в разделе “О пенсионной системе”/Разъяснения*) в случае указания в ГБД ФЛ сведений о причине недействительности документа, удостоверяющего личность, ранее выданного уполномоченным органом Республики Казахстан по причине “Утрата гражданства”, а не “В связи с выездом на ПМЖ за пределы РК”, граждане вправе обратиться в миграционную службу органов внутренних дел по последнему месту регистрации жительства в Республике Казахстан для осуществления проверки оформления документов на выезд на ПМЖ.

При наличии сведений об оформлении получателем документов на выезд МВД РК будет внесена соответствующая корректировка в ГБД ФЛ причины недействительности удостоверения личности с “Утрата гражданства” на “В связи с выездом на ПМЖ за пределы РК”.

Таким образом, после предоставления иностранцем или лицом без гражданства пакета документов, соответствующего требованиям законодательства Республики Казахстан, в том числе наличия в ГБД ФЛ сведений о недействительности документа, удостоверяющего личность, ранее выданного уполномоченным органом Республики Казахстан, по причине оформления разрешения на выезд на ПМЖ за пределы РК в установленном законодательством Республики Казахстан порядке, ЕНПФ осуществит выплату пенсионных накоплений в пределах суммы остатка пенсионных накоплений, имеющихся на ИПС, в течение десяти рабочих дней со дня приема либо поступления в ЕНПФ документов.

Перечень необходимых документов в зависимости от способа их подачи в ЕНПФ (*при личном обращении/через средства почтовой связи/третье лицо*), требования к их оформлению, а также бланки заявлений и образцы их заполнения, образцы доверенностей, разъяснения государственных органов размещены на веб-сайте ЕНПФ по адресу www.enpf.kz.

ЖАНҰЯ – БАҚЫТ ТІРЕГІ

2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап Қазақстанда әйелдердің зейнетке шығу жасы 2027 жылға дейін 63 жасқа жеткенше жылына алты айға өсіп отырады. Ондағы мақсат - әйелдерді жинақтаушы зейнетақы жүйесіне белсенді түрде тарту және оларға зейнетақы жинақтарын ұлғайтуға мүмкіндік беру. Өйткені, болашақта зейнетақы қорынан берілетін төлемдердің маңызы арта түседі және ол біртіндеп мемлекеттік бюджеттен төленетін ортақ зейнетақының орнын басады. Мұны жақсы түсініп, үйде бекерге отырмай, еңбек жолын жалғастырып, болашағына қор жинап жүрген аналарымыз жетерлік. Солардың бірі – көпбалалы ана, 38 жастағы **Газима Тоқбаева**. Ол “Алматы қаласының психоневрологиялық ауытқулары бар мүгедек балаларға арналған күндіз болу орталығы” мемлекеттік мекемесінде қызмет атқарады. Төрт баланың анасының “отбасына қосымша табыс болсын, болашақ зейнетақымның көлемі арта түссін” деп, жұбайымен бірге белсене жұмыс істеп жатқан жайы бар. Заман талабын жақсы түсінетін, отандық зейнетақы жүйесіне сеніммен қарайтын үлгілі ананы әңгімеге тартқан едік.

– Балаларыңыздың аты-жөнін атап өтсеңіз. Оқу үлгерімдері қалай?

– Үлкен қызым – Аяулым 15 жаста. Биыл 9 сыныпты бітіреді. Сабағы өте жақсы. Одан кейінгі Әмірханым 10 жаста. Үшінші сыныпта оқиды. Сабағы

кілең бес. Ортаншы ұлым – Бауыржан екінші сыныпта оқып жатыр. Сабағы орташа. Оған: – Жақсы оқы, - деп ұрсып қоямыз. Кенже ұлым Сырым болса төрт жаста, балабақшаға барады. Әмірхан мен Бауыржан таэквондо үйірмесіне

қатысады әрі ағылшын тілі курсына барады. Ал қызым қазір математика курсына барып жүр. Әрине, 15 жас оңай емес. Тұлғалық қалыптасу кезеңі ғой. Күнде жолына қарап, бақылап отырамыз...

– Қызыңыз қолғанат болып қалған шығар?

– Әрине! Үйдің барлық тірлігін сол атқарады. Тамақ та жасап қояды, інілерін мектепке, балабақшаға апарды, одан алып келеді. Сабағына да үлгереді. Осы қызымның арқасында ғой жұмыс істеп жүргеніміз.

– Қыз күніңізде көпбалалы ана болсам деп армандаушы ма едіңіз?

– Иә. Үйдің үлкеніне барсам екен, “тойымды жақсылап жасап беретін шығар” деп армандайтын едім (күледі). Арманым орындалды. Жұбайым Ербол үйдің үлкені. Үш інісі, бір қарындасы бар.

Осы сәтте жұмыстан Газима әпкенің жолдасы Ербол аға келе қалды. Ол жеке компанияда сатушы менеджер болып қызмет атқарады. Аман-саулық сұрасып болған соң, ол кісіні де әңгімеге араласуын өтініп, сұрақты төтесінен қойдық.

– Неге көзіңіз осы қызға түсті?

– Мен оны көрмей тұрып-ақ, “Казима” деген есіміне ғашық болдым. Өте сирек есім. Негізі о баста Казима болатын. Кейін бас әрпін “Г” әрпіне ауыстырып жіберген ғой. Содан не керек, ақылына көркі сай қыз болып шықты.

– Суретімді бір жыл төсқалтасына салып: – “Қалай қолыма түсірсем екен?”, – деп армандап жүріпті, - деді Газима әңгімеге араласып. Ерлі-зайыпты әрі қарай бір-бірін толықтырып, жастық шақтарын есіне алып, жарыса сөйлей бастады.

– Танымайтындардың барлығына: - “Менің жүретін қызым”, – деп мақтанып айтып жүрдім, - деп Ерекең әңгімесін одан әрі жалғастыра түсті, - ал ол болса мені танымайды. Әрине, кейін барып таныстым ғой. Көп ұзамай шаңырақ көтердік.

– Иә, барлығы есімде. Тағдырыма ризамын, – деп күлді Газима.

– Алматыға келер ме едік, келмес пе едік, бірақ мен Газимаға: – Маған келіншек болып келсең, Алматыда тұрамыз, үлкен үйіміз болады, бала-шағалы боламыз, – деп айтушы едім. Алматыға бала кезімнен ынтық болып өстім. Суреттен “Қазақстан” қонақ үйін, қар басқан тауларды көріп: Алматыда тұрсам екен, - деп армандаушы едім.

– Алғашқы кезде Шымкентте тұрдық. Алматыны көрмеген едім. Мүмкін, мені алмағанда Алматыға келмес пе еді, кім білсін? – деді Газима.

– Осылайша Алланың қалауымен 2003 жылы Алматыға келдік. Міне, үй салып жатырмыз.

– Керемет! Бір-біріңізге сай жандар екенсіздер. Айтпақшы, көп балалы отбасыларына берілетін жәрдемақыға құжаттар тапсырдыңыздар ма? – деп сұрадық.

– Құжат тапсырғандар: - Үйінді, табыс-сыңды тексереді екен. Несие алып қойған болсаң төленбейді, - деп жатыр. Өйткені, несие де табыс болып саналады екен, – деді Газима.

Ербол сонда: – Құжат жинауға қаншама уақыт жұмсайсың, жұмыстан сұрануға тура келеді. Сондықтан денсаулық бар кезде жұмыс істейік, – деп жеңілдіктерге емес, жұмысқа көңіл бөлуді ұсыныпты.

Отағасы қазіргі жинақтаушы зейнетақы жүйесіне сеніммен қарайтындығын, бо-

лашақта Қордан зейнетақы төлемдерін толық көлемде ала алатындығын жеткізді.

– Қарап тұрсаңыз, ата-аналарымыз зейнетақыларын ай сайын уақытылы алып тұрады. Сол ақшаны жинап, балаларының тойларын жасап беріп жатыр. Демек, зейнетақы жинақтары құнсызданып жатқан жоқ. Қайта көбею үстінде. Біз өз кезегімізде зейнетақы жинақтарының құнсызданып кетпейтіндігін, Ұлттық Банк оларды тәуекелі төмен, табысы тұрақты әр түрлі қаржы құралдарына инвестициялайтындығын айттық. – Әрине, ақша тиыннан құралады. Ер-

*“Ең бастысы,
Үкіметке ғана
үміт артып, қол
қусырып отырмай,
еңбек ету қажет,”*

теңгі күнін ойлап, жалақыдан үнемдеп, болашағыңа қор жинасаң, зейнет жасында лайықты өмір сүресің, – дейді Ербол. – Алғашқы уақытта бір кісінің үйінде пәтер жалдап тұрдық. Айлығым 10 мың теңге болатын. Оның 6 мыңын пәтерге төлейміз, ал қалған 4 мың теңгеге өмір сүрдік. Кейін жалақы 12 мың теңге болды. “Енді біртіндеп ақша жинаймыз ғой” деп қуанып едік, сөйтсек, жалақы көтерілсе, пәтерақысы да, азық-түліктің бағасы да қатар өседі екен ғой. Айына 100 000 теңге алсаң да сол жағдай. Сондықтан ешқандай қымбатшылыққа қарамай, тиындап болса да ақша жинауға кірістік.

– Әйеліңіз көп балалы болған соң, үйде отырғанын қалаған жоқсыз ба? – Шыны керек, алғашқыда үйде отырғанын қаладым. Өйткені, балалар кішкентай болды. Тапқаныңнан шығының көп. Кейін балалар өсіп, мектепке өздері бара алатын дәрежеге жеткен соң рұқсат бердім. Әйелдің

жұмыс істегені жақсы. Бір-біріңе сеп боласың. Бір-біріңмен жұмысындағы жаңалықтармен бөлісесің.

– Әрине, миың ашып үйде отыра бергеннен гөрі жұмыс істеген анағұрлым тиімді екен. Балалар өзімен өзі болып, мектепке, балабақшаға барған кезде жұмысқа шыққан жақсы. Мен солай істедім. Ұжымыңмен араласасың. Көңілің көтеріледі, – деді Газима өз кезегінде.

– Көпбалалы ана болудың қандай артықшылық жақтары бар? Мүмкін кемшілік жақтары да бар шығар?

– Көпбалалы отбасы болудың артықшылықтары көп. Мысалы, мектепте кітаптар бірінші кезекте осы көпбалалы отбасыларға беріледі. Қоғамдық көліктің жолақысы 50 пайыз жеңілдікпен сатылады. Мектепте ыстық тамақ бар. Үш заттың бірін: киім-кешек, аяқ киім немесе мектеп формасын

таңдауға рұқсат беріледі. Біз мектеп формасын таңдап, тегін алдық. Сонымен қатар кейбір сауда орындары тауарларын көп балалы аналарға 5 пайыздық жеңілдікпен сатады. Мінеки, көпбалалы болудан қорқудың қажеті жоқ. “Бірқозы туылса, бір жусан артық өседі” деген бар емес пе, әр бала өз несібесімен туылады. Иә, алғашында қиналасың, онсыз бола ма!? Есесіне кейін мерейің үстем болады. Қылықтарына тоймайсың. Шаршағаныңды ұмытып кетесің. Құдай қаласа, ұлымызды ұяға, қызымызды қияға қондырып, қызықтарын, жеткен жетістіктерін көрсек, ендігі арманымыз сол, – деді Газима ағынан жарылып. – Бүгінгі жастарға қандай тілек айтар едіңіз, – деп қорытынды сұрағымызды қойдық. Бірінші болып отанасы жауап берді.

– Қазір көп жастарға ата-аналары барлығын алдарына тосып, дайындап береді ғой. Жастар жандарын қинамайды. Ал сәл ұрысып қалса болды: “Менікі дұрыс” деп бұртиып, екеуі екі жаққа бұрылып кете барады. Ал бізге ешкім көмектескен жоқ. Алматыға екі сәмкемен ғана келіп, еңсемізді түсірмей, бірлесе еңбек еттік. Қазір құдайға шүкір, төрт баламыз бар, үлкен

үй салдық. Ең бастысы, Үкіметке ғана үміт артып, қол қусырып отырмай, еңбек ету қажет, – деді ол.

– Бүгінде жастарға қарап тұрсаң, тым көп қыдырады. Тапқан ақшаларын қазір шашуға дайын. Достарымыз бар, өздері пәтер жалдап тұрады. Бірақ Мысырға 4 рет барып келген. “Бұларың не, өйтіп шығынданғанша, ақша жинап, үй салып алмайсыңдар

ма?”, - десең, “Өмірге бір рет келесің, сол үшін қыдыру керек. Ел аралап, жер көрген жақсы. Бірінші рет барған кезде 400 мың теңгеге бардық. Әр барған сайын жол шығыны арзандай береді. Енді 200 мыңға барамыз”, – деп мақтанады. Олар шетелде демалып жүрген кезде біз балаларымызға үй салдық. Бұған қуанып, құдайға шүкір қыламыз, – деп отағасы сөзін қорытындылады.

Ал біз еңбекқор ата-анаға ашық-жарқын әңгімелері үшін ризашылығымызды білдірдік. Олар бізді үлкен дастарханға шақырды. Аяулым өте дәмді етіп, ет асып қойған екен...

КӨПБАЛАЛЫ ОТБАСЫЛАР МЕН КӨПБАЛАЛЫ АНАЛАРДЫ ӘЛЕУМЕТТІК ҚОРҒАУҒА БАҒЫТТАЛҒАН ЖЕҢІЛДІКТЕР

Қазақстан Республикасының “Неке және отбасы туралы” Кодексінің (әрі қарай - Кодекс) 1-бабының 17-2) тармақшаларына сай көпбалалы отбасы – құрамында бірге тұратын кемелетке толмаған төрт және одан көп балалары, оның ішінде кемелеттік жасқа толғаннан кейін білім беру ұйымдарын бітіретін уақытқа дейін (бірақ жиырма үш жасқа толғанға дейін) орта, техникалық және

кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында күндізгі оқу нысаны бойынша білім алатын балалары бар отбасы.

Кодекстің 71-1 бабына сәйкес көпбалалы отбасыларға Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес жеңілдіктер мен әлеуметтік көпбалалы отбасыларға беріледі.

Қазақстан Республикасының “Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградалары туралы” Заңының 27-29 баптарына сай көпбалалы аналарға арналған наградалар мына алқалар белгіленді:

- “Алтын алқа” (Золотая подвеска);
- “Күміс алқа” (Серебряная подвеска).

“Алтын алқа” алқасымен жеті және одан да көп бала туған және тәрбиелеп өсірген аналар наградалады.

“Күміс алқа” алқасымен алты бала туған және тәрбиелеп өсірген аналар алтыншы баласы бір жасқа жеткен және басқа балалары тірі болған ретте наградалады.

Осы Заңның 36-бабына сай “Алтын алқа”, “Күміс алқа” алқаларымен наградалған немесе бұрын “Батыр ана” атағын алған, сондай-ақ I және II дәрежелі “Ана даңқы” ордендерімен наградалған көпбалалы аналар белгіленген нормалар бойынша тұрғынжаймен бірінші кезекте қамтамасыз етіледі.

Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 16 сәуірдегі №94-І “Тұрғын үй қатынастары туралы” Заңының 67-бабына сай мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғын үйлер беру шарттары бар.

1. Коммуналдық тұрғын үй қорынан тұрғынжайлар немесе жеке тұрғын үй қорынан жергілікті атқарушы орган жалдаған тұрғынжайлар осы елді мекенде тұрақты тұратын, тұрғын үйге мұқтаж Қазақстан Республикасының азаматтарына пайдалануға беріледі. Қазақстан Республикасының азаматтарын республикалық маңызы бар қалаларда, астанада есепке қою үшін кемінде үш жыл тұрақты тұруы талап етіледі. Коммуналдық тұрғын үй қорынан тұрғынжайлар немесе жеке тұрғын үй қорынан жергілікті атқарушы орган жалдаған тұрғынжайлар тұрғын үйге мұқтаж және есепте тұрған:

1-2) “Алтын алқа”, “Күміс алқа” алқаларымен наградалған немесе бұрын “Батыр ана” атағын алған, сондай-ақ I және II дәрежелі “Ана даңқы” ордендерімен наградалған көпбалалы аналарға, көпбалалы отбасыларға жататын Қазақстан Республикасы азаматтарының пайдалануына беріледі. Азаматтардың аталған санаттарының жиынтық орташа айлық кірісі тұрғынжай беру туралы өтініш жасау алдындағы соңғы он екі айда отбасының әрбір мүшесіне республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген ең төмен күнкөріс деңгейінің 3,1 еселенген мөлшерінен төмен болуға тиіс.

Осылайша көпбалалы отбасылардың мемлекет бөлген жылжымайтын тұрғын үй мүлігіне жеңілдікпен алу құқығы бар. Толық ақпаратты “Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградалары туралы” Қазақстан Республикасы Заңынан алуға болады.

Мұнымен бірге осы Заңның 74-бабының 4-тармағына сай Ұлы Отан соғысының

мүгедектері мен қатысушыларының, жетім балалардың және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың және 67-баптың 1-2 тармағында көрсетілгендердің мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғынжайды немесе жеке тұрғын үй қорынан жергілікті атқарушы орган жалдаған тұрғынжайды бірінші кезекте алуға құқығы бар.

Мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғынжайлар (жаңадан пайдалануға берілген немесе тұрғындар босатқан) немесе жеке тұрғын үй қорынан жергілікті атқарушы орган жалдаған тұрғынжайлар бөлген кезде жетім балаларға және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға коммуналдық тұрғын үй қорынан тұрғынжайлардың немесе жеке тұрғын үй қорынан жергілікті атқарушы орган жалдаған тұрғынжайлардың жалпы санының кемінде жиырма пайызы бөлінеді.

Жоғарыда келтірілген санаттағы азаматтарға ұсынылатын сатып алу құқығынсыз жалға берілетін тұрғынжай көлемі Қазақстан Республикасы Мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарына сәйкес айқындалады.

Өкімде бар және жалдауға дайын жылжымайтын мүлікке қатысты толық нақты ақпарат алу үшін көпбалалы отбасылар жергілікті атқарушы органдарға (өкімдіктерге) жүгінуі тиіс.

Көпбалалы аналар үшін қарастырылған жеңілдіктер арасында нотариалдық қызметтер көрсеткені үшін мемлекеттік баж төлеуден босату (ҚР СК 617-бабы), зияткерлік меншік саласында уәкілетті мемлекеттік орган заңдық мәндегі

әрекеттерді жасаған кезде мемлекеттік бажды төлеуден босату (ҚР СК 620-бабы), өзге әрекеттерді жасаған кезде мемлекеттік бажды төлеуден босату, көлік құралдарына салынатын салықты төлеуден босату (сыйымдылығы 4000 текше сантиметрден асатын жеңіл автокөліктерді қоспағанда, бір көлік құралына, ҚР СК 490-бабы), “Батыр ана» атағын алған, “Алтын алқа” алқасымен наградталған көпбалалы аналар үшін жер салығын төлеуден босату (тұрғын үй қорынан алынған жер телімдері бойынша, соның ішінде жер үстінде тұрған құрылыстар және үй жанындағы жер телімдері бойынша, ҚР СК 498-бабы), “Батыр ана” атағын алған, “Алтын алқа” алқасымен наградталған көпбалалы аналарды жеке тұлғалардың мүлігіне салынатын салықтан босату (ҚР СК 526-бабы) қарастырылған.

Сондай-ақ Қазақстан Республикасы Заңының 4-бабына сәйкес Мемлекет толығымен немесе ішінара әлеуметтік көмекке мұқтаж Қазақстан Республикасының азаматтарын білім алу кезеңінде қамтамасыз ету үшін шығындарды өтейді, әсіресе мұндай азаматтарға көпбалалы отбасылардың балалары жатады.

Аталған жеңілдіктер тізбесі толық болып табылмайтынын атап өтуіміз керек, көптеген мемлекеттік мекемелер, ұйымдар көпбалалы отбасылар мен көпбалалы аналарды әлеуметтік қорғауға бағытталған жеңілдіктерді қарастырып жатқандықтан, аталған тізім жеңілдіктердің тек негізгілерін қамтиды.

**ҰТҚЫР БОЛ
– ENPF ҰЯЛЫ
ҚОСЫМШАСЫН
ЖҮКТЕП АЛ!**

**СТАНЬ
МОБИЛЬНЫМ -
СКАЧАЙ ENPF!**

Бүгінде өмір сүруді жеңілдетуге бағытталған жаңа технологиялар, жаңа гаджеттер күн сайын пайда болып жатыр. Автоматтандырылған жүйелер қол еңбегін біртіндеп ығыстыруда. Ал кейбір көрсетілетін қызметтердің қолжетімді бола түскені соншалық, оларды үйден шықпай-ақ пайдалануға болады. Бұл үдерістерден Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры да шет қалған емес. Қор өз салымшыларына заманауи қызметтер ұсынады. Олардың ішінде ENPF ұялы қосымшасы да бар.

Ол зейнетақы шотының жай-күйі және Қор қызметі туралы маңызды ақпараттарды алуға мүмкіндік береді.

Ұялы қосымшаны Android, IOS базасында жұмыс істейтін кез келген смартфон немесе планшетке тегін жүктеуге болады. Авторлану үшін логин мен құпиясөз қолданылады. Солардың көмегімен Қор сайтының жеке кабинетіне енгуге болады. Пайдаланушыларға ыңғайлы болуы үшін ұялы қосымша қазақ және орыс тілдерінде жұмыс істейді.

Ұялы қосымша арқылы зейнетақы шотының жай-күйін қадағалауға, зейнетақы жүйесіндегі жаңалықтарды білуге, Қордың жергілікті кеңсесінің қай жерде орналасқандығын анықтауға, тіпті Қордың байланыс орталығына хабарласуға мүмкіндік бар. Бұл қызмет салымшыларға өздерінің зейнетақы жинақтарының өсімін аптасына 7 күн, тәулігіне 24 сағат бойы қадағалауға мүмкіндік береді. ENPF ұялы қосымшасы қазақстандықтар арасында танымал болып жатыр. Сіз де ұялы қосымшаны жүктеп алып, БЖЗҚ-мен бірге ұтқыр болыңыз!

В наше стремительное время каждый день появляются новые технологии и гаджеты, облегчающие жизнь. Автоматизируются системы, всё больше вытесняя ручной труд, а услуги становятся доступными, не выходя из дома. Не остается в стороне от этих процессов и Единый накопительный пенсионный фонд, предлагая вкладчикам современные услуги, в числе которых мобильное приложение ENPF.

Приложение предназначено для клиентов Фонда и позволяет получать актуальную информацию о его деятельности, а также подробные сведения о состоянии своего пенсионного счета.

Его можно бесплатно скачать на любой смартфон или планшет как на базе Android, так и IOS. Для авторизации используются логин и пароль, с помощью которых вкладчик/получатель входит в личный кабинет на сайте Фонда. Для удобства пользователей сервис поддерживает 2 языка: казахский и русский.

В мобильном приложении можно отслеживать состояние счета, узнавать обо всех изменениях в пенсионной системе, посмотреть расположение ближайшего офиса ЕНПФ и даже позвонить в call-центр. Этот сервис дает возможность вкладчикам контролировать свои пенсионные накопления 24 часа в сутки, 7 дней в неделю. Удобство мобильного приложения ENPF уже оценили тысячи казахстанцев. Скачайте его и вы, и будьте мобильны вместе с ЕНПФ!

СЧАСТЛИВЫЙ ВОЗРАСТ

Утро. На часах 7.40. Воздух в алматинском сквере имени Махатма Ганди свеж и чист, глаз радуется буйству зелени. Это своеобразный оазис - островок здоровья посреди города. Тут и мамочки с детьми, и подростки на скутерах и роликах, и бегуны за здоровьем, и аташки-шахматисты. Но ранним утром сквер принадлежит активным дамам пенсионного возраста.

Уже при входе в сквер слышен звонкий голос инструктора - "Вдох-выдох, вдох-выдох!". Вокруг памятника идеологу движения за независимость Индии от Великобритании расположились борцы за здоровый образ жизни. В едином порыве за правое дело они выглядели непобедимыми и счастливыми. Во главе соратников хрупкая голубоглазая дама.

Робко, дабы не помешать, начиная фотографировать, однако, судя по всему, привыкшие к вниманию дамы, начинают позировать и поправлять прически, параллельно выполняя упражнения. В таком темпе проходит 40 минут. От начала до конца все выглядят бодрыми и жизнерадостными, никто не устал.

Махатма Ганди
1869-1948

सत्यमेव जयते

Бейбітшілік және Адамгершілік
Апостолы - "Аहि́мса" және
Үлді Халқымыз Атамыз

Апостол Мира и Ненасилия
"Ахи́мса" и Отец
Индийского Народа

Apostle of Peace & Non-
Violence - "Ahimsa" and
Father of the Indian Nation

Тамара Константиновна Фартукова.
Имеет высшее физкультурное
и среднее медицинское
образование.

Подхожу
знакомится к
инструктору.

► У Тамары Константиновны взрослые дети, 6 внуков – все мальчики, старшему из которых уже 25 лет.

► Некоторые свекрови говорят: "У снохи в шкафу бардак!", а я им отвечаю: "Так это ЕЕ шкаф! Зачем ты туда лезешь?"

► Тамара Константиновна занимается художественным вязанием, ее работы выставляются в Центральном Государственном музее РК.

- Тамара Константиновна, когда Вы начали заниматься с группой и что это за методика?

- Сначала я занималась здесь одна, для себя, но постепенно ко мне стали присоединяться люди. Они становились рядом и повторяли за мной, я была польщена, значит это кому-то нужно. Вот так уже седьмой год, из небольшой группы нас постепенно стало так много. Я использую за основу специальный лечебно-оздоровительный комплекс упражнений с элементами дыхания по методу Стрельниковой. Правильное дыхание – это самое главное. Легкое, в темпе, когда в одну секунду нужно сделать вдох-выдох параллельно с упражнением. При таком подходе организм максимально насыщается кислородом, соответственно улучшается работа всех наших органов, прокачиваются сосуды. Для занятия я выбираю движения, которые не трудно выполнять, от себя добавила упражнения на равновесие, это очень помогает в пожилом возрасте, когда начинает страдать координация.

Алия Куанышевна Бисенгалиева, 72 года.

- Хожу сюда более 5 лет. Перенесла инфаркт, думала не поднимусь уже, а сейчас я в хорошей форме и каждый день в любую погоду я здесь. Не хожу только в гололед, боюсь упасть. Эти занятия дают заряд бодрости и отличного настроения на весь день.

Сюда приходят заниматься по утрам не только жители из близлежащих домов, но и из других районов города. Рядом со сквером находится городская поликлиника, куда по утрам вереницей тянутся пожилые люди: на уколы, капельницы и другие медицинские процедуры. Тамара Константиновна смотрит на них с сочувствием.

- Мне хочется крикнуть им: Стойте! Люди! Идите к нам, не ходите по врачам, попробуйте заняться гимнастикой, и многие ваши “болячки” исчезнут сами. У нас в группе есть женщина, перенесшая 2 инсульта, несколько человек с медицинским стентом в сердце. Поначалу тут на скамеечке сидела женщина после инфаркта, я ее уговорила встать в ряд с нами. Она возмущалась сначала, как так? Я же с ИНФАРКТОМ... Люди носят свои болезни как медали, упиваются ими. Я стараюсь им показать, что надо жить дальше, жизнь не окончилась. Теперь та дама – активистка, в первых рядах.

“ Майра Жумагалиева, 77 лет.
- Я занимаюсь около 5 лет. Очень нравится. Даже не мыслю себя без этих занятий по утрам. Мне они очень помогают, чувствую себя бодрой. Мы все тут общаемся, рассказываем о своих проблемах, делимся радостями, вспоминаем молодые годы. Это – хороший досуг для пенсионеров.”

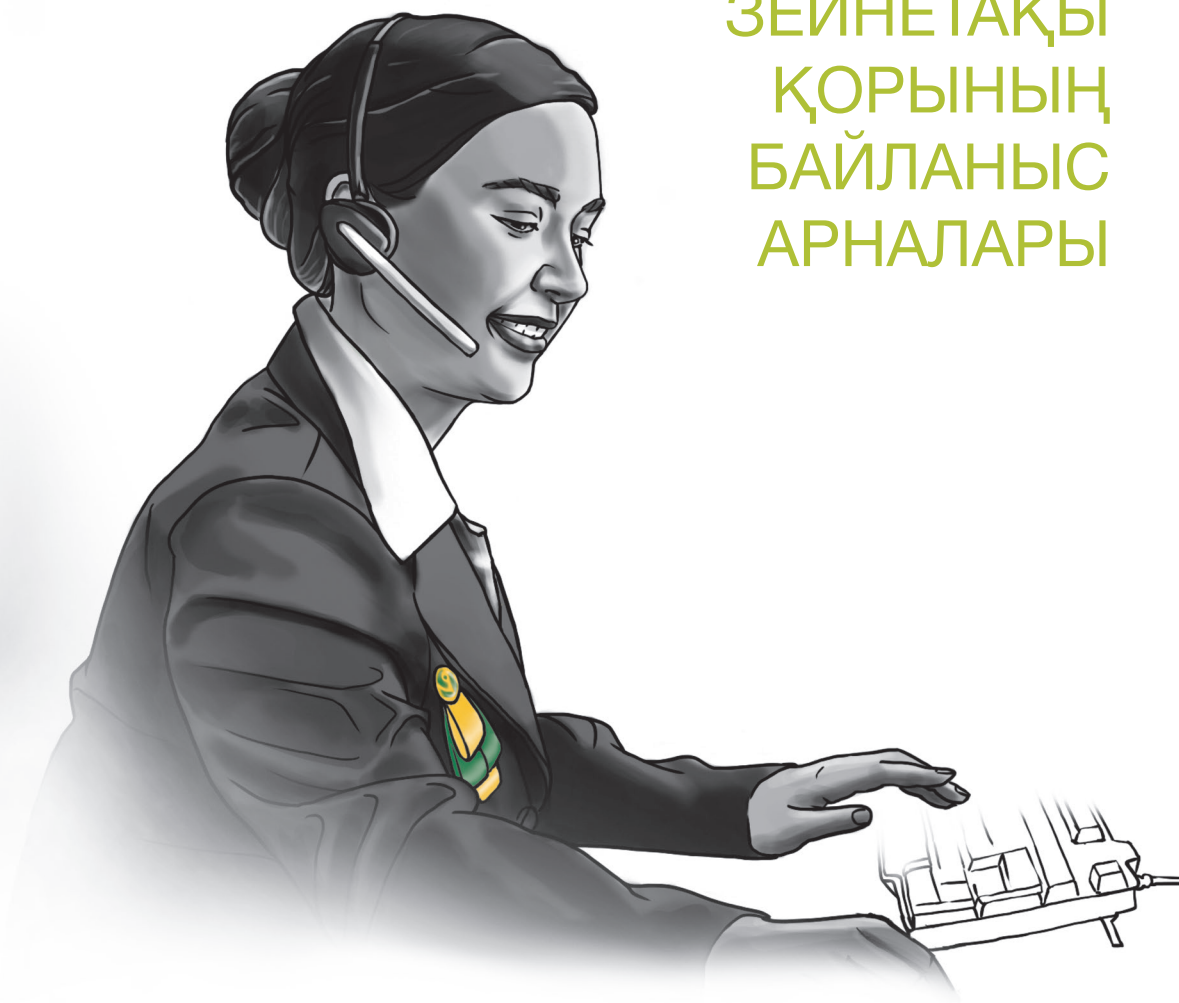
- Скажите, а почему сюда не ходят мужчины?

- Мужчины очень ленивые в этом плане. Придут пару раз и исчезают, им больше по душе пассивный отдых, на скамейке, поиграют в шахматы и домой. Женщины сюда приходят еще и пообщаться, они не спешат домой после занятий, а сидят, разговаривают. На 9 мая здесь же в сквере мы ежегодно устраиваем праздник, поем песни, танцуем, у нас есть свой гармонист, а ранней весной высаживаем деревья. Мы часто ходим на концерты в консерваторию, обмениваемся между собой книгами, обсуждаем прочитанное. 5 человек из нашей группы участвовали в этом году в городском марафоне, а несколько человек на Крещение ныряли в прорубь. Вот такая у нас активная и насыщенная жизнь. **Это самые лучшие годы, которые можно посвятить себе, когда не нужно заботиться о детях, делать карьеру, бежать на работу.**

- Что бы Вы пожелали всем нашим пенсионерам?

Живите своей жизнью, радуйтесь, не вмешивайтесь в жизнь детей, не поучайте бесконечно своих внуков. Не сидите дома, идите в ближайший парк или сквер, если рядом нет таковых, выходите на детскую площадку в своем дворе и занимайтесь физкультурой и гимнастикой! Движение – жизнь!

БІРЫҢҒАЙ ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫНЫҢ БАЙЛАНЫС АРНАЛАРЫ

КАНАЛЫ КОММУНИКАЦИИ ЕДИНОГО НАКОПИТЕЛЬНОГО ПЕНСИОННОГО ФОНДА

📍 Қор кеңсесі / офис Фонда

☎ 1418; + 7 (727) 356-10-60

✉ enpf@enpf.kz

🌐 www.enpf.kz

📝 “БЖЗҚ” АҚ Басқарма Төрағасының блогы /
блог Председателя Правления АО “ЕНПФ”

👥 қоғамдық қабылдау /
общественная приемная

💬 онлайн чат

💬 кері байланыс нысаны /
форма обратной связи

☎ браузерден онлайн қоңырау шалу /
онлайн звонок с браузера

📱 ENPF ұялы қосымшасы /
мобильное приложение ENPF

📍 @enpfbot

☎ +7 777 000 1418

элеуметтік желілер/социальные сети:

📱 enpf.kz
📱 enpfkz

ҚАРИЯ ШАҚҚА ЖИНАҢЫЗ!
ДАРΙΑ БАҚҚА ЖИНАҢЫЗ!

КОПИТЕ НА СТАРОСТЬ!
КОПИТЕ НА РАДОСТЬ!

oro

ЕНПФ

www.enpf.kz